

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นในระดับเทศบาลนับเป็นรูปแบบการบริหารจัดการในระบอบประชาธิปไตยอย่างหนึ่ง เทศบาลเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องการจัดการดูแลทุกข์สุขของประชาชน เทศบาลเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมาก รูปแบบหนึ่ง ดังนั้นสาระสำคัญประการหนึ่งของเทศบาลก็คือ การบริหารกิจการในท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้กับประชาชนในเทศบาลได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานได้

จุดมุ่งหมายสำคัญในการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็เพื่อต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ ได้มีโอกาสเรียนรู้แล้วทำความเข้าใจหลักการของการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลถือว่าเป็นที่แพร่หลายและเป็นที่รู้จักกันของประชาชนมากที่สุดในบรรดารูปแบบองค์กรส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นๆ ถ้าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารที่ดี มีประสิทธิภาพ สามารถเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคมย่อมมีส่วนส่งเสริมความเจริญมั่นคงแก่ท้องถิ่นและส่วนรวมของประเทศในที่สุด โดยรูปแบบการปกครองคล้ายกับรัฐสภา กล่าวคือ มีสภาเทศบาลทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติตลอดจนควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหารและคณะเทศมนตรีที่คัดมาจากสมาชิกสภาเทศบาลฝ่ายข้างมาก ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ตลอดจนกำหนดนโยบายและควบคุมการบริหารงานของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบายของฝ่ายบริหาร หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ สภาเทศบาลทำหน้าที่คล้ายสภาผู้แทนราษฎร และคณะเทศมนตรีทำหน้าที่เหมือนกับคณะรัฐมนตรีในระดับประเทศนั่นเอง

ประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งในทวีปยุโรป อเมริกา หรือเอเชีย (ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้) ล้วนให้ความสำคัญกับการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก โดยมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทั้งในเรื่องการบริการสาธารณะ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และรัฐบาลได้จัดสรรรายได้ให้แก่ท้องถิ่นอย่างเพียงพอต่อการจัดการภารกิจต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น ฝรั่งเศสได้จัดสรรงบประมาณส่วนท้องถิ่น ๕๐-๖๐% ของงบราชการส่วนภูมิภาค สำหรับประเทศไทยกระแสการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นได้รับการตอบสนองอย่างรวดเร็ว โดยผลักดันให้รัฐกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น ดังเช่น การเกิดขึ้นของเทศบาลตามพระราชบัญญัติ ๒๔๘๖ แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีอิสระมากขึ้น การออกพระราชบัญญัติได้กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยส่งผลให้ประชาชนได้มีโอกาสปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น และมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปที่ตั้งขึ้นเป็นรูปแบบแรกและภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นองค์กรส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่ที่มีความเจริญก้าวหน้ามาก เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดูแลพื้นที่ในเขตเมืองซึ่งมีลักษณะปัญหาแตกต่างจากพื้นที่ชนบท เช่น เรื่องสิ่งแวดล้อม เรื่องที่อยู่อาศัย และเรื่องสิ่งปฏิกูล เป็นต้น โดยที่ท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลให้

จัดตั้งท้องถิ่นนั้นๆ เป็นเทศบาลตำบลเทศบาลเมือง เทศบาลนครได้โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และให้เทศบาลเป็นทบวงการเมือง ซึ่งเทศบาลตำบลเป็นเทศบาลที่เล็กที่สุด ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องของประชากร ความหนาแน่น หรือรายได้ และมีองค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี^๑

เทศบาลตำบลเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่การจัดการระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริการกิจการการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ เพื่อเป็นการส่งเสริมแนวคิดกระแสประชาธิปไตยในสังคมที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐ กำหนดให้เทศบาลมีหน้าที่ ๒ ประเภทคือ หน้าที่บังคับหรือจะต้องปฏิบัติ และหน้าที่ที่สามารถเลือกที่จะปฏิบัติหรือไม่ก็ได้ดังต่อไปนี้

- (๑) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- (๒) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
- (๓) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูล

ฝอยและสิ่งปฏิกูล

- (๔) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- (๕) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
- (๖) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
- (๗) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (๘) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๙) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

มาตรา ๕๑ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใดๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
- (๒) ให้มีโรงฆ่าสัตว์
- (๓) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
- (๔) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
- (๕) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
- (๖) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
- (๗) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

^๑ ชูวงศ์ ฉายะบุตร, การปกครองท้องถิ่นไทย, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิชเนศพรินต์ติ้งเซนเตอร์, ๒๕๓๙), หน้า ๒๗.

(๘) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ

(๙) เทศพาณิชย์^๒

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลมีจำนวนมาก เนื่องจากเทศบาลเป็นหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็ก ถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดมากที่สุด โดยมีขอบเขตการปกครองครอบคลุมพื้นที่ในเทศบาล และดำเนินการบริหารราชการแผ่นดินโดยกระจายอำนาจออกจากราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มามีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองและการบริหารงาน เป็นการเรียนรู้การปกครองในรูปแบบประชาธิปไตยได้โดยตรงตามความต้องการของประชาชนมากที่สุด^๓

เทศบาลตำบลเหนือคลอง เดิมจัดตั้งเป็นสุขาภิบาล มีชื่อว่า “สุขาภิบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอนือคลอง จังหวัดกระบี่” โดยมีประกาศกระทรวงมหาดไทย จัดตั้งสุขาภิบาลเหนือคลอง เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๐๔ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ได้รับการเปลี่ยนแปลงจากฐานะจากสุขาภิบาลเหนือคลองเป็นเทศบาลตำบลเหนือคลอง ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๖ ตอนที่ ๙ ก วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ตั้งอยู่ เลขที่ ๙/๑๖ ถนนเหนือคลอง – พรุเตียว หมู่ที่ ๒ ตำบลเหนือคลอง อำเภอนือคลอง จังหวัดกระบี่ ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองกระบี่ ระยะทางประมาณ ๑๗ กิโลเมตร เทศบาลเหนือคลองมีพื้นที่ ๓.๕๓๕ ตารางกิโลเมตรหรือคิดเป็นพื้นที่ทั้งหมด ประมาณ ๒,๐๙๕.๖๒ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของ หมู่ที่ ๒ บ้านเหนือคลอง ซึ่งเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอนือคลอง จังหวัดกระบี่ ได้มีการพัฒนาชุมชนหลายๆ ด้านด้วยกันไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการคมนาคม ด้านประเพณีวัฒนธรรม ด้านการศึกษา เป็นต้น^๔

แต่องค์กรที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Planning) ทั้งนี้เนื่องจากแผนกลยุทธ์จะเป็นแนวทางที่ให้ผู้บริหารองค์กรดำเนินการได้อย่างมีทิศทาง คือ มุ่งสู่ความสำเร็จขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสูงสุดจะต้องกำหนดนโยบายในขณะที่ผู้บริหารทุกระดับจะต้องร่วมกันในการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์กรวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ กลยุทธ์และแผนงานโครงการเข้ามารองรับ เห็นได้ว่าจะมีการบริหารจัดการแตกต่างในแต่ละระดับ ดังนั้นผู้บริหารในแต่ละระดับจึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้บริหารระดับสูงจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายและแผนขององค์กรโดยรวม (overall policy and plan) ส่วนผู้บริหารระดับกลางจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายและแผนขององค์กรในลักษณะนโยบายย่อยหรือแผนย่อย เช่น แผนเฉพาะด้าน การกำหนดรายละเอียดของนโยบายและแผนรวมขององค์กร เป็นต้น

^๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๕๒, สืบค้นวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ เว็บไซต์ : <https://docs.google.com/file/d/edit>.

^๓ กรมการปกครอง, แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ ๑๕ ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๕๙, (กรุงเทพมหานคร: สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง, ๒๕๔๓), หน้า ๔๒ – ๔๕.

^๔ เทศบาลตำบลเหนือคลอง, แผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลเหนือคลอง พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๙ อำเภอนือคลอง จังหวัดกระบี่, (เทศบาลตำบลเหนือคลอง: ๒๕๕๖), หน้า ๒๒ – ๒๔.

ส่วนผู้บริหารระดับต้นจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบในแผนปฏิบัติการ การจัดทำโครงการ การกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมของแผนและโครงการ เป็นต้น^๕

การวางแผนกลยุทธ์นั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดก่อนตัดสินใจวางแผนกลยุทธ์ คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร นั่นคือผู้บริหารจะต้องวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ที่มีอยู่ขององค์กร อาทิ โครงสร้างพื้นฐานขององค์กรอันได้แก่ ชื่อเสียง (Reputation) ความเก่าแก่และเป็นที่เชื่อถือยอมรับ (Well-Establishment And Esteem) หรือปรีชาและคุณค่าขององค์กรนั้นๆ ความสามารถในการระดมทุน ความคล่องตัวในการดำเนินงาน สินทรัพย์ที่มั่นคง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาเทคโนโลยี ความสามารถในการขยายกิจการ การวิจัยและพัฒนา ร่วมกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมนอกในเรื่องของโอกาสและสิ่งคุกคามต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objectives) ในการวางแผนกลยุทธ์ได้^๖ โดยแยกออกเป็นกำหนดสิ่งที่ต้องการ (Determine Requirements) และความพร้อมของทรัพยากร (Access) ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และสิ่งสำคัญรองลงคือ มีการติดตามประเมินผลงานในแต่ละปี ซึ่งทางกลุ่มนักศึกษาเองมีความคิดเห็นว่าจะต้องมี Rolling plan อย่างต่อเนื่องร่วมด้วยในยุคโลกาภิวัตน์องค์กรต่างๆ การแข่งขันกันมากมายและรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันขององค์กรภายในประเทศ ระหว่างภูมิภาคและระหว่างโลกภายใต้กฎกติกาของหลักเสรี (Freedom) และหลักความเป็นธรรม (Fairness) ขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization/WTO)^๗

ดังนั้นการวางแผนกลยุทธ์ทั้งในองค์กรภาครัฐ และองค์กรภาคเอกชน จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งยวด ผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และพร้อมที่จะพัฒนาองค์กรให้มีความก้าวหน้า และความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ ดังนั้นผู้บริหารองค์กรจะต้องให้ความสำคัญต่อการวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) และจะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้แผนกลยุทธ์มีความทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกองค์กรอยู่ตลอดเวลา^๘ ผู้บริหารองค์กรจะต้องเป็นผู้กำหนดกลยุทธ์ (Strategist) และจะต้องนำทฤษฎีและแนวคิดทางวิชาการที่เหมาะสมมาประยุกต์ผสมผสานกับวิสัยทัศน์ (Vision) ของผู้บริหารองค์กรและข้อมูลที่ทันสมัยที่เกี่ยวข้องกับองค์กรโดยการกำหนดนโยบายเชิงกลยุทธ์ (Strategic Policy) และจัดทำแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) ขึ้นมาและเมื่อมีการ

^๕ ก้องเกียรติ โอภาสวงการ, **กลยุทธ์สู่ความสำเร็จ**, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีเอ็ด ยูเคชั่นจำกัดมหาชน, ๒๕๕๔), หน้า ๑๐๑.

^๖ Freire, P. **Education : The Practice of Freedom**, (London: Writers and Readers Publishing Cooperative, 1972), P 110.

^๗ T.R. Batten, **Community and Their Development Strategy**, (London: Oxford University Press, 1959), P. 2.

^๘ Misra, R.P. and Jonjo, M. (ed.), **The Changing Perspective of Development Problems In Misra**, (Hong Kong: Maruzen Investment (Hong Kong) , 1981), P. 111.

นำแผนไปปฏิบัติแล้วจะต้องมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของแผนงาน^๔

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาวิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์การพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ เนื่องจากได้ตระหนักว่า การกำหนดและวางแผนกลยุทธ์เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาชุมชนเพื่อเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแก้ไขงานต่างๆ ได้อย่างถูกต้องมากขึ้น ควรมีการศึกษาวเคราะห์ให้ทราบถึงกระบวนการจัดการและปัญหาในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเหนือคลอง โดยการนำเอากลยุทธ์การพัฒนานี้ไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสามารถแก้ไขข้อบกพร่อง โดยมุ่งเน้นถึงการพัฒนาสังคมเป็นหลักสำคัญ เพื่อให้ผู้บริหารเทศบาลตำบลเหนือคลองรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนเข้มแข็งและมีการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษากลยุทธ์การพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

๑.๒.๓. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ กลยุทธ์การพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ว่ามีกระบวนการ การพัฒนาอย่างไร

๑.๓.๒ ปัญหาการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ว่ามีปัจจัยมาจากอะไรบ้าง

๑.๓.๓. เทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ มีแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ในการพัฒนาชุมชนในลักษณะใดบ้าง

^๔ บุญเกียรติ โชควัฒนา, กลยุทธ์การคิดแบบ CEO, (กรุงเทพมหานคร: เนชั่นบุ๊คส์, ๒๕๔๙), หน้า ๓๕.

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาชุมชนของเทศบาลเหนือคลอง จำนวน ๕ ด้าน ได้แก่

๑.๔.๑.๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑.๔.๑.๒ ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

๑.๔.๑.๓ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

๑.๔.๑.๔ ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๑.๔.๑.๕ ด้านการเมืองการบริหารและการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านด้านประชากร กลุ่มที่ ๑ พนักงานเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ รวมทั้งสิ้น ๖๗ คน และในกรณีที่ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ๑) นายกเทศมนตรี ๒) ปลัดเทศบาลตำบล ๓) หัวหน้าสำนักงานปลัดตำบล ๔) ประธานสภาเทศบาลตำบล ๕) รักษาการผู้อำนวยการกองคลัง ๖) ผู้อำนวยการกองช่าง ๗) ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และ ๘) นักวิชาการศึกษา รวมทั้งสิ้น ๘ คน

กลุ่มที่ ๒ คือ ประชากรที่อยู่ภายใต้การดูแลของเทศบาลตำบลเหนือคลอง มีทั้งหมด ๗ ชุมชน จำนวน ๔,๓๓๖ คน จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgans) ได้จำนวน ๓๕๑ คน^{๑๐}

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านสถานที่

ผู้วิจัยได้กำหนดสถานที่ทำการวิจัย คือ เทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ และชุมชนย่อยทั้งหมด ๗ ชุมชน ที่อยู่ในเขตภายใต้การดูแลของเทศบาลตำบล คือ ๑) ชุมชนนาหลังตลาด ๒) ชุมชนตลาดใน ๓) ชุมชนท่ากรวด ๔) ชุมชนฝายห้วย ๕) ชุมชนบนควน ๖) ชุมชนตลาดนัด และ ๗) ชุมชนนาทุ่งเสม็ด

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยโดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และการตอบแบบสอบถาม ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงเดือน มกราคม ๒๕๕๘ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕ สมมุติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ พนักงานมีสถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีผลต่อกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ที่แตกต่างกัน

๑.๕.๒ ประชาชนมีสถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีผลต่อกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ที่แตกต่างกัน

^{๑๐} สมบูรณ์ ดันยะ, “วิทยาการวิจัย”, (นครราชสีมา: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ๒๕๕๐), หน้า ๑๐๕-๑๐๖.

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทางหรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้าของตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

๑.๖.๒ ชุมชน หมายถึง พื้นที่หรือบริเวณทางภูมิศาสตร์ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของกลุ่มคนตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

๑.๖.๓ กลยุทธ์ หมายถึง การวางแผนงานสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมาย ภายใต้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาชุมชนของตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

๑.๖.๔ เทศบาลตำบล หมายถึง เทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ เปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒

๑.๖.๕ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่างๆ ได้แก่ ถนน สะพาน ทางเท้า ชลประทาน คูระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ และขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ ที่เทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ให้บริการแก่ประชาชน

๑.๖.๖ ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว หมายถึง การส่งเสริมด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวภายในเขตเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

๑.๖.๗ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต หมายถึง การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต การศึกษา กีฬา ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม ที่เทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ให้บริการแก่ประชาชน

๑.๖.๘ ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรภายในเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

๑.๖.๙ ด้านการเมืองการบริหาร หมายถึง การบริหารบ้านเมืองให้เป็นไปตามหลักกลยุทธ์การพัฒนาของเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๗.๑ ทำให้ทราบถึงกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

๑.๗.๒ ทำให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

๑.๗.๓ ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่